

Motion till riksdagen 2012/13:U230

av Penilla Gunther (KD)

Millenniemaålen och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, inom ramen för FN:s högnivåpanel för utvecklingsagendan post 2015, bör verka för att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter integreras i det reviderade och uppgraderade ramverket för global utveckling.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör arbeta för att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter får en tydlig plats i det särskilda arbete kring de hälsorelaterade millenniemaålen som kommer att utgöra ett bidrag till det sammantagna arbetet inom FN:s högnivåpanel för utvecklingsagendan post 2015.

Motivering

FN:s millenniemål som syftar till att minska världsfattigdomen har måldatum 2015. Mycket har förbättrats sedan 1990, som är det år man utgår ifrån för att mäta utvecklingen över tid. Mycket återstår dock att göra för att minska fattigdomen och öka utvecklingen globalt, i synnerhet gällande de hälsorelaterade millenniemaålen fyra, fem och sex, vilka syftar till att minska barna- respektive mödradödligheten samt minska spridningen av hiv och aids.

Hundratusentals barn och kvinnor faller varje år alltjämt offer för i väst tämligen enkelt botbara åkommor. Och kvinnors möjligheter till utbildning, försörjning och självständighet förhindras när de inte har tillräcklig och adekvat tillgång till preventivmedel, rådgivning, hälsovård och säkra aborter.

Motståndet mot att låta kvinnor bestämma över sina kroppar och sin sexualitet är utbrett, såväl inom EU som i stora delar av världen. Sverige har en särskilt viktig roll att trycka på för bättre mål och indikatorer så att rätt insatser kan genomföras.

Fel! Okänt namn på

Under den internationella befolkningskonferensen i Kairo (ICPD) år 1994 antog 179 länder ett handlingsprogram, Program of Action (PoA), med rekommendationer kring individers sexualitet och reproduktion. För första gången definierades reproduktiv hälsa som en mänsklig rättighet. När millenni målen togs fram år 2000 lyste diskussionerna om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) dock i det stora hela med sin frånvaro, och det kom att dröja ytterligare fem år innan man kunde förhandla fram tillgång till reproduktiv hälsa som ett delmål under målet om minskad mödradödlighet.

Även under förhandlingarna på Rio + 20- mötet i juni 2012 fanns det ett stort motstånd i förhandlingarna vad gällde flickors och kvinnors rättigheter att bestämma över sin egen kropp och sin reproduktiva hälsa. De reproduktiva rättigheterna, det vill säga rätten att bestämma om, när och hur många barn man vill ha, var något som flera länder vägrade att skriva under på. Så dessa rättigheter ströks från deklarationstexten, trots att FN:s alla medlemsländer redan för 20 år sedan framhöll reproduktiva rättigheter som en integrerad del av de mänskliga rättigheterna.

Alla siffror visar på att det inte kommer vara möjligt att uppnå millenniemål fem om minskad mödradödlighet till 2015. Redan nu har diskussioner på global nivå inletts om vad som ska ersätta millenniemålen efter 2015. Dessa ska sammanflätas med de hållbarhetsmål som diskuterades på den stora konferensen om hållbar utveckling i Rio de Janeiro.

Sveriges biståndsminister Gunilla Carlsson utsågs i juli 2012 av FN:s generalsekreterare Ban Ki Moon att ingå i FN: s högnivåpanel för utvecklingsagendan post 2015, som har som uppdrag att framarbete framtida, globala utvecklingsmål. Sverige kommer också att tillsammans med Botswana att leda ett särskilt arbete kring de hälsorelaterade målen. Detta är en ypperlig möjlighet för Sverige att understryka vikten av att SRHR-investeringar. Vi vet att när kvinnor och unga diskrimineras och inte har tillgång till preventivmedel, sexualundervisning och säkra aborter får detta stora konsekvenser såväl på individ- som på samhällsnivå.

Sverige bör i det kommande arbetet verka för att SRHR integreras i det reviderade och uppgraderade ramverket för global utveckling. Sverige bör dessutom arbeta för att SRHR får en tydlig plats i det särskilda arbete kring de hälsorelaterade millenniemålen som kommer att utgöra ett bidrag till högnivåpanelens sammantagna arbete.

Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 2 oktober 2012

Penilla Gunther (KD)